

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНАХ а б ы а т
1931 сыл алтынны
15 күнүттэн тахсар

№ 145 (6281)

1985 жыл. Ахсынны 3 күнү
оптуорунньукСыаната
3 харчы.

XXVIII ОРОЙУОННААБЫ ПАРТИЙНАЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Информационнай иһитиннэри

1985 сыл сэттинэн 30 күнүгэр ССКП оройуоннаабы тэрилтэтин уочараттаах XXVIII конференцията буолла.

Конференция күнүздэн бэбэс-кэбэс манньк бигэргэтиллэнэ:

1. ССКП райкомун 1983 сыл сэттинэн 1985 сыл сэттиннэ дьэри маныыт үлэтин отчуота уонна оройуоннаабы партийнай тэрилтэ ССКП Күннэ Комитетин алтынныгытаагым (1985 с.) Пленумун уураахтарыттан үөскээн тахсар сорукутара. Дахылаатчыт—ССКП райкомун бастакы секретара таб. Г. М. Сысолятин.

2. Оройуоннаабы партийнай тэрилтэ ревизионнай комиссиятын үлэтин туһунан отчуот. Дахылаатчыт—ревизионнай комиссия председатели таб. Д. И. Евграфов.

3. ССКП Программанын санга редакциятын бырайыагынан туһунан.

4. ССКП Устаабыгар уларытылылар бырайыктарын туһунан.

5. ССКП оройуоннаабы комитетин уонна оройуоннаабы партийнай тэрилтэ ревизионнай комиссиятын омыбардааһын.

6. XXXIV уобаластаабы партийнай конференцияда делегаттары быыбардааһын.

ССКП оройуоннаабы комитетин

кэннөөн иһик сыллаабы үлэтин туһунан отчуоттуур дахылааты ССКП райкомун бастакы секретара таб. Г. М. Сысолятин өнөрдө.

Конференция оройуоннаабы партийнай тэрилтэ ревизионнай комиссиятын отчуоттуур дахылаатын иһиттэ. Отчуоту комиссия председатели таб. Д. И. Евграфов туруорда.

Отчуоттуур дахылааттары дүүрүлүһүнэ тыл эттидэр: делегаттар тт. С. И. Никутин—Эрилик Эристын аатынан совхоз парткомун секретара, П. П. Ефимов—«Сельхозхимия» холбоһук механизатора, Е. Е. Окорокова—Карл Маркс аатынан совхоз парткомун секретара, П. Н. Калачев—интернат-оскуола директора, Н. Н. Хомяков—ЫБСЛКС райкомун бастакы секретара, С. А. Фуртатов—ДАЭС начальнига, В. П. Баншев—Сыланг сельский Советин исполкомун председатели, М. И. Оконешникова—«Мугудай» совхоз манньныксыта, П. А. Иванов—Эрилик Эристын аатынан совхоз реммастерейкомун сибидиссийа, В. П. Чичигинаров—«Мын-дабайы» совхоз директоры, Н. И. Кандинов—райсовет исполкомун культурага отделын сибидиссийа, П. Н. Корякин—«Якут-сельстрой» мехучастогун маста-

ра, А. П. Иванова—олоху-дьаабы хааччылыгыта производственнай управление таһас кырдыаачыта, А. А. Шадрин—райсовет исполкомун председатели солбулааччы, тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начальнига, А. Ф. Кронников—Субуруускай аатынан совхоз сибидиссийа, И. И. Эверстов—райсовет исполкомун ис дьылаага отделын начальнига.

Конференция үлэтигэр ССКП уобаластаабы комитетин бюротун чилиэнэ, Саха АССР Верховнай Советын Президиумун председатели таб. Л. Н. Григорьев аатынан мала, оройуоннаабы партийнай тэрилтэ үлэтигэр кэннин сорукутарынан тэстэон тыл эттэ.

Оройуоннаабы партийнай конференция ССКП райкомун отчуотун сунньуунан туһааныах уураагы уонна ССКП Программанын санга редакциятын итинэн ССКП Устаабыгар уларытылылар бырайыктарыгар резолюциялары бири саннаан ылына, ревизионнай комиссия отчуотун бигэртэтэ.

Конференция ССКП райкомун уонна оройуоннаабы партийнай тэрилтэ ревизионнай комиссиятын санга састааптарынан, XXXIV уобаластаабы партийнай конференцияда делегаттары быыбардаата. Манан XXVIII оройуоннаабы партийнай конференция үлэтин бүтүрдэ.

Райком чилиэннэрэ

Адамов А. Г.
Адамов Г. И.
Аммосов И. Н.
Андреева Д. Н.
Атласова У. Н.
Барашкова Л. Д.
Винокурова А. И.
Герасимова М. А.
Гоголева А. Н.
Дарамаева Д. М.
Ефимов П. П.
Ефремов А. В.
Ефремов В. Н.
Кириллин П. Г.
Константинов Р. И.
Корякин М. Н.
Корякин Н. Н.
Кронникова М. Д.
Манаров И. К.
Макаров И. К.
Макаров Н. Е.
Макаров С. П.
Макарова В. Г.
Макарова Е. М.
Максимов М. М.
Михайлов Н. Г.
Монастырев Н. И.
Неустроев В. М.
Неустроев Н. И.
Никитин С. И.
Оконешникова М. И.
Окорокова Е. Е.

Протасова А. Г.
Птицына А. С.
Романов Д. А.
Саргыдаев А. Р.
Сергеев И. И.
Сергеев С. И.
Сергеева А. И.
Сысолятин Г. М.
Терютин Н. А.
Тимофеев Ф. А.
Хоманов Н. Н.
Чичигинаров В. П.
Филиппов А. Е.
Филиппов И. И.
Шадрин А. А.
Шимигин А. С.
Зверстов И. И.
Яковлев И. И.
Яковлев С. И.

Райком чилиэннэр кандидаттар

Белоусов В. П.
Борисов Е. А.
Борисов Е. Е.
Иванов Р. Р.
Иванова А. П.
Мансина Н. Ф.
Новгородов В. И.
Пестерев Г. А.
Попов С. А.
Сивцева Н. А.
Сидоров М. М.

РЕВИЗИОННАЙ КОМИССИЯ ЧИЛИЭННЭРЭ

Аммосов Е. Е.
Горасимова Т. В.
Ермолаева Л. В.
Ефимова М. П.
Лазарева Е. Д.

Монастырев В. М.
Николеева В. И.
Парфенова А. И.
Сивцева Л. Е.

XXXIV УОБАЛАСААБЫ ПАРТИЙНАЙ КОНФЕРЕНЦИЯ ДЕЛЕГАТТАРА

Сысолятин Г. М.
Макаров С. П.
Филиппов А. Е.
Иванова А. П.
Оконешникова М. И.

Кронников А. Ф.
Иванов П. А.
Окорокова Е. Е.
Коркин И. И.
Иксанова Н. П.

ССКП РАЙКОМУН БАСТАКЫ ПЛЕНУМА

XXVIII оройуоннаабы партийнай конференциянан талылыыт ССКП райкомун бастакы пленума буолла.

Пленум тэрээһин боппуруостары кордо-

ССКП райкомун бастакы

секретарынан Геннадий новна Птицына талылы-
Михайлович Сысолятин мылар.

Партия райкомун иккис секретарынан Иннокентий И. Н. Аммосов, А. С. Пти-
Николаевич Аммосов, сек-
ретарынан Агафья Семе-

новна Птицына талылы-
мылар.

ССКП райкомун бюротун чилиэннэринэн быыбардан-
мылар: Г. М. Сысолятин,
И. Н. Аммосов, А. С. Пти-
цына, С. П. Макаров,
Е. Е. Окорокова, А. Е. Фи-

липпов, А. А. Шадрин,
С. И. Никитин, Н. Н. Хо-
мянов.

Партия райкомун отдел-
ларын сибидиссийабынэн
бигэргэтиллиилэр: пар-
тийнай тэрийэр үлэ—
Г. И. Адамов, пропаганда

уонна агитация—А. С. липповы бигэртэтэ,
Шимигин, тыа хаһаайыс-
тыбатыгар—С. И. Яковлев,
уонсай отделга—Л. Д. Ба-
рашкова.

Пленум партияны ылы-
га уонна коммунистар пер-
сональнай дьылааларын
корүүгэ ССКП райкомун
партийнай комиссиятын
председателинан И. И. Фи-

Ревизионнай комиссия
маньнайгы тэрээһин мун-
налар кини председатели-
нан Е. Д. Лазарева быы-
барданна.

XXVIII оройуоннаабы партийнай конференция

ССКП райкомун отчуота уонна оройуоннаабы партийнай тэрилтэ уочараттаах сорукутара

ССКП райкомун бастакы секретара таб. Г. М. СЫСОЛЯТИН дахылаатыттан

Отчуоттуур кэмгэ оройуоннаабы партийнай тэрилтэ партия XXVI съездин, ССКП КК кэниннэ Пленумдарын уураахтарынан толорууга партия Саха уобаластаабы комитетин быһаччы салаататынан, көмөтүнэн үлэстээн кэллэ. Партия райкома, кини бюрота байытыт үлэтин XXVII оройуоннаабы партийнай конференция ылыммыт туһаайда.

Тыа хаһаайыстыбатын салайыы тутаах боппуруостара

Совхозтар материалнай-техническэй базалара сыллата мөксөйөн иһэр. Сүүрү оруостар уонсай кэмидэ 43,6 мол. солк. тэҥнэстэ, ол иһиттэн тыа хаһаайыстыбатыгар аналлаах сүүрү производственнай фонддар отчуоттуур кэм устата 20,2 бырыһыан улаат-

уураахтарын толорууга, делегаттар киллэрбит критическэй этиндэрин олоххо киллэрингэ, экономиканы уонна культураны салайыыга, партийнай үлэстиин салгыы тупсарыыга, дьиссилиннэни бөгөргөтүүгэ, кадрдары кытта үлэ, иһтэр өйдөтөр үлэни күүһүрдүүгэ туһаайда.

Уураахтарын толорууга, делегаттар киллэрбит критическэй этиндэрин олоххо киллэрингэ, экономиканы уонна культураны салайыыга, партийнай үлэстиин салгыы тупсарыыга, дьиссилиннэни бөгөргөтүүгэ, кадрдары кытта үлэ, иһтэр өйдөтөр үлэни күүһүрдүүгэ туһаайда.

377 трактордар, 55 комбайнар, элбэх ахсааннаах холбоһор техника бааллар.

Дойду Аска-үөлгө программатын олоххо киллэрсэн оройуон коммунистара, бары үлэһиттэрэ уон бириэс пятилетка соруудахтарын ситиһиниэхтик толорор туһугар күүрээһиннэх үлэһиттэр. Эти госуларстаага туттарыы пятилеткага сорууда 700 тоннанан, үүтү атылааһын 2300 тоннанан, түүлээги сордотуопкалааһын 140 тыһ. солк. аһарыллар кыахтара үөскөтүлүннэ. Хортуоннуу атылааһын сорууда 110 тоннанан аһары толорулуна.

Икки сылга совхозтарга валовой бордотуусуяа оҥоһуута 16,8 бырыһыан улаатыннылар, 8400 тыһ. солк. тиздирдэ. Эти туттарыы 3,6 бырыһыан, үүтү атылааһын 9,4

бырыһыан улаатыннылар, сыллыгыт былааннары экэ 101 бырыһыан, үүккэ 107 бырыһыан толорор кыах үөскээтэ. Эти 1983 сылы кытта тэҥнээтэххэ экэ 240 тоннанан, үүккэ 780 тоннанан элбэх. Түүлээги госуларстаага туттарыы иһик сыллаах былаанна толорулан, отчуоттуур сылта оройуон булчуттара, саһалы интэвэчилэрэ 250 тыһ. солк. күндү түүлээги туттарыахтара, 1985 сылга хортуоннуу үүннэри былаанна 120,2 бырыһыан, оҥуруот астарын ылыы 141,9 бырыһыан толорулуна.

Совхозтарга капиталы угуу кэмэйдэ онус пятилетка сылларыттан 55,4 бырыһыан улаатыннылар, ол иһигэр тыа хаһаайыстыбатын производствотын кэмэтин сорууда 37,4 бырыһыан толорулуна.

XXVII оройуоннаабы партийнай конференция тыа хаһаайыстыбатын бордотууларын атылааһынга туруорбут сорукутара сунньуунан толорулуна.

Оройуон совхозтара 1984 сылы 1900 тыһ. солк. барыстаах түмүктээбиттэрэ. 1985 сылга ити 1500 тыһ. солк. тэрдисиллэрэ. «Мын-дабайы» совхоз (тт. Чичигинаров В. П., Яковлев И. И.) тэриллит бастакы сылларыттан сүргэ дьыа хаһаайыны сыһыан көрдөрөн сыллата былааннаах үүнүүнү ылыры ситистэ. Хас бирдир гектарга бурдугу 10,3—13,5 центнери, сылэс куоһ маассатын 397 центнери, элбэх сыллаах оттору 27 центнери мала. Совхоз сүөһү аһылыгы бөгө базатын тэрийэр, оҥоһулар бордотуусуяа хаа (Салгытын 2-с стр. көр).

дөхсөн үлалзоботтар, Совхозтар-
га остолбуйдар ээин аһыл-
лыбаталар, Райпо эинилтн
табаар саллааһын булууну, та-
баары кредиткэ атылзаваллы,
дээрбангалары уонна кэһе
сылдык атылзаваллы кэһе-
тихтэрэх.

Советский огула олоёр
доолун суоталаах ССНП КН
муус устардавы (1984 с.)
Пленумун киннитэн билтараа
сыл ааста. Реформаны олоххо
кылларын былан быһытынан
ыһыллар, моруот үөрэҕирин-
тигэр дини- социальнай-поли-
тичеснай суоталаах уларыһы
барар.

Пятилетня түмүктээһиннээх
сыллар 1700-төн тахса үөр-
эвэчи обществоннай туһалаах
(Вотутун 4-с стр. көр).

Хаяаийыстыбанный ньыман
тутууну ытыты предприят
производственный базатын
доргөтүүгэ, үлэһиттэр оло

Кинизэзэмэт хотельнай м
найхыстыбатын бодорготуу
хотельнайды салгыг бодо
сугууга, одорор днэлэри т
рунтаал сыдааһыан хаачч
һыгга, канализационнай уон
ууван хааччыһыы системал
рын сайыннарымга, нэһитна

Райнотребовишество табаар
эргитингэ, бастыг ньыма-тар
олохтоохунга, табаары кыт
үлэбэ, общественной аһылыг
тэрийингэ, тыа хаһаайыстыб
тын бородуунталарын со

дизн принцип улам бигэти
ы олоххо нигрэр. Социалистичес
ай куоталаһынын тарийнго
бастыг оһыты олохтоһуйн

Советский огула олоёр
доолун суоталаах ССНП КН
муус устардавы (1984 с.)
Пленумун киннитэн билтараа
сыл ааста. Реформаны олоххо
кылларын былан быһытынан
ыһыллар, моруот үөрэҕирин-
тигэр дини- социальнай-поли-
тичеснай суоталаах уларыһы
барар.

Пятилетня түмүктээһиннээх
сыллар 1700-төн тахса үөр-
эвэчи обществоннай туһалаах
(Вотутун 4-с стр. көр).

ССКП райкомун отчуота уонна оройуоннаабы партийнай тэрилтэ уочараттаах соруктара

(Бүтүүтэ. Нинин 3-с стр. 1-с стр.)

улаа тардылына. Кинилэр 1987 т оту. 244 т хортуюулуу, 306 т орууот аһын туттардылар. 989 т үтүү ытылар. 406 т привези ылылар. Бу реформа бастагы хаһайысты-баннай түмүгэ нитер үлэсэ сабыдыала муура суох. Ол эрээри педколлективтар уонна ба-зовай тэрилтэлэр реформа са-май сурун көрдөбүлүн толорууга—үлэсэ бөлөмнөһүнүгэ учуобай-материальнай базаны ээрийинилэр көрдөбүлгэ ыраа-ынан эппиттээбэт.

Оскуолалар уонна базовай тэрилтэлэр коммунистара ре-форма олоххо илтиитигэр сир-рой эппитинэни сүтэллэр. Учуобай-материальнай базаны бөдөрөтүү, уруок көдүүтүн, педагогтар мастерстволарын үрдэтти, төрөһүтүтэри кытта үлэни туспарыны өрүү болломто кинилэр туруохтаахтар.

ССКП Программатин сага редакциятар орто уонна про-фессиональнай үрөх оскуола-лара чуотасан, кэли биир сити буолуохтаахтара чуол-кайданар. Бүтүн оройуонга үлэни сымдар 420 тракто-ристартан уонна шофердартан 316-та—Чурапчытаабы 13 №-дээх профессиональ-техни-ческой училище ытыскытара. Бу чакчы рабочай кадры бөлөмнөһүнүгэ учулище киллэр-гэр кылаага дьолун мнэстэни ыларын итэбэтихтээхтик көр-дөр. Ити үрдүнэн РАПО са-лайаччылар, совхозтар парт-комнара 13 №-дээх профтех-училище наборутар, учуобай-материальнай базатын бөдөр-өтүүгэ суолта биэрбэттэрэ өй-дөмнөт.

Доруобуйа харыстабылыгар кадрдарынан хааччылыны ту-буста, материальнай-техничес-кой базаны бөдөрөтүүгэ, на-пильнай өрөмүөтүгэ балачка-п туһанылына. Сорох үчүгэй өрүттэри сэрэ бу салаага бы-наарыла илик, уустук болпу-руостар бааллар. Үлэлиир усу-лубуйа ситэ тэриллэбэттэн, бөһүөлүктөр санитарнай турук-тара мөлтөбүттэн маддьыны олус маассабай. Агарда 1985 снл тодус ыйын түмүгүнэн 56050 үлэ күнэ ыадыыттан сүтэрилиннэ. Сымтыганнаах ы-рылардан сэрэтэр үлэ ситэсэ суох.

Көһү олохтор физкультура уонна спорт ылар мнэстэлэрэ улам улаатан илэр. Физкуль-турнай-маассабай үлэсэ, үрдүк кылаастаах спортсменнэри бө-лөмнөһүнүгэ элбэх өрүттээх үлэлэр бараллар тынан баран, дьон илэргэ кэли тэрийи-нэ. Физкультурнай хамаастыба-га нөһүөлүннэ бары араатын тардына сага тэрэһин фор-малар, инициативалар өсөө да адыахтар. Баар материальнай база ситэсэ суох туһанылар. Хатылыга, Хонтодоо саалалар олус тыннылар. тэрилтэлэр-гэ сайынчы спортплощадкалар оһуһуллубаттар.

Дүүллүбүннэ таһаарылы-быт партия Программатин са-га редакцията социалистичес-кай сокуоннаабы уонна право-порядоги бары хааалларынан бөдөрөтүүнү көрөр. Кэниин сымалар партия дессинти-лини, бэрээдэги бөдөрөтүүгэ туһайылыбыт линиятын олох-хо киллэриннэ партийнай, со-ветскай уонна административ-най органнар, идеологическай актив балачча үлэни ытыттар.

Нөһүөлүннэ үлэ коллектив-тара ССКП КК «Арыгылааһы-ны уонна алкогольнэ туора-тар дьаһаллар тустарынан» уурааһын дьыһаахтык өйөөн көрүстүлэр. Дьыһаа-уокка, үлэ-лиир мнэстэлэргэ быһы-май-гы сэрэхсийдэ. Дьон илэргэ кэли тэрийи-нэ. Физкультура уонна спорт ылар мнэстэлэрэ улам улаатан илэр. Физкультура-най-маассабай үлэсэ, үрдүк кылаастаах спортсменнэри бө-лөмнөһүнүгэ элбэх өрүттээх үлэлэр бараллар тынан баран, дьон илэргэ кэли тэрийи-нэ. Физкультура-най-хамаастыба-га нөһүөлүннэ бары араатын тардына сага тэрэһин фор-малар, инициативалар өсөө да адыахтар. Баар материальнай база ситэсэ суох туһанылар. Хатылыга, Хонтодоо саалалар олус тыннылар. тэрилтэлэр-гэ сайынчы спортплощадкалар оһуһуллубаттар.

руйу оноруу, общественнай бэрээдэги кэли аччатылыны. Алкоголизм утары прола-ган-да күүһүрдэ. арыгыта суох чабыдк олох иһин охсулар оройуоннаабы совет тэриллэн үлэни саалаата.

Ол да буоллар арыгынан бэлэһэнэр араас бырааһы-нылар, малааһынар, о. д. а. түктэри үтэстэр билгитин да туоратыла иликтэр. Сорохтор арыгыта суох олох хойут сым-ла кэллэсэ дин саныылар. Итинни дьонго арыгылааһы-ны уонна алкогольнэ утары охсуһууга ханык да сымна-ты. төттөрү түһүү оһуһуллуо суога.

Суут-силэстийэ органнын иһиннэри магнайы сүһүөх партийнай тэрилтэ (Макаров Е. И.) үлэни сага көрдөбүл-лэргэ сеп түбэһиннэрэр тына уларытан тэрийбэтэ. Ол түм-гэр билгитин даһаны суут-си-лэстийэ органнын үлэлэри-гэр бөдөү итэстэр таһаары-ла тураллар. Сулуусалар на-чалыктара, участковой ин-спектордар дьону кытта биир-дизиннэ ситэ үлэстээбэттэр, үлэ коллективтарын, общественно-ны кытта сибээстэрэ мөлтөх, сокуонунан көрүлүбүт намаз-тар, контуруолуур мнэрэлэр ситэ туһанылыбаттар.

Партийнай үлэ стилин салгы тупсары—олох көрдөбүлэ

Оройуоннаабы партийнай тэ-рилтэ отчуотуур кэм устата ахсаан өтүүтүн салгыы үүнэ, хаачыстыбаннай састааба бил-лэриг тубуста. Билгитин ту-рутуун 33 магнайы сүһүөх, 16 сыахтаабы партийнай тэ-рилтэлэргэ уонна 5 партгруп-паларга 707 ССКП чилиннэ уонна 28 партия чилиннэр кандидаттар учуокка тураллар.

Промышленность, сибээс, тутуу уонна хааччылар айа-тэрилтэлэригэр 103, үрөх уонна культура эйгэтигэр 95, государственнай учреждение-ларга 100-тэн тахса коммуни-стар үлэлииллэр. Үлэ сурун салаатын—тыа хаһайыстыба-тын үлэни быһаччы тэрийиннэ 303 коммунист кыттар. Оро-йуон норуотун хаһайыстыба-тын бары салааларыгар пар-тийнай салаата уонна конту-руол олохтонно. Коммунистар 45,8 бырыһыаннара рабочай-дар, 31,3 бырыһыаннара дьах-таллар, 68,0 бырыһыаннара үрдүк, орто үөрэхтээхтэр.

Кэниин иһки сылга ССКП чилиннэр кандидатынан 36 кыһа ытылына. Кинилэр 71,4 бырыһыаннара рабочай, 35,7 бырыһыаннара дьахтар буолал-лара, 71,4 бырыһыаннара ком-сомолтан үүнэллэрэ ситиһи-линнэ.

Ол эрээри партия көккэтин хаһаатыга уонна эдэр комму-нистэри үөрэттигэ, ииттигэ сорох партийнай тэрилтэлэр чопчу былааннаах уонна кө-дүүстээх үлэни ыһыпатахтар-ыа отчуотуур-быыбардыр мунньахтарга коммунистар снэрдээхтик критикалаатылар, рекомендация биэрбиттэр эппитиннэригэр үрдэтэри мо-дүүдүлэр.

Магнайы сүһүөх партий-най тэрилтэлэр бойбуой дьо-бурдарын үрдэттигэ кинилэр үлэни коллективтарга политич-ескай кинилэринан буолуула-рын ситиһиннэ кырата суох үлэ ытытылына. Государствен-кай былааннары эргэ-дэхсикти-көлөрүүгэ үлэ коллективтарын түмэ тардыыга, хаалыттан таһаарыыга, ситиһилибитти-чинэтигэ, саганы, бастыгы олоххо киллэриннэ партийнай тэрилтэлэр оруоллара улаатан илэр.

Дакылаатчыт итинтэн сал-гыи кадрдары бэрээдэһин.

Программа сага редакция-тын бырайыата партийнай үлэ стилин, ыһыматын уларыта ту-тууга, үлэнигэри информация-лааһыны тупсарыга бэчкэ, радио-средстволарыгар ураты болломтону уура.

«Сага олох» хаһыат редак-цията суруйуулар көдүүстэрин үрдэттигэ, үлэнигэр сурута-рыгар болломтону күүһүрдүүгэ күннэстэ үлэлиир, партийнай тэ-рилтэлэргэ көмөлөһөр. Ол эрээ-ри хаһыат суруйууларын хам-сатыга, критикатын олоххо киллэриннэ билгитин да ирдэнэр көрдөбүлгэ эппиттээбэттэр. Ити биир үксүн сорох партий-най тэрилтэлэр, хаһайысты-баннай салаааччылар бастык опыты, сага баччымынары илэ хабаан өйөөн испэттэригэр, ха-һыат критикатын, үлэнигэр сигналыларын мнэстэсэ туора-тыыга, дьылааны өрө көтөрүү-гэ кыһай туһамматтарыттан тахсар.

аттаран туруоруу болпуруос-тарыгар тохтуур.

Оройуон экономикатын сурун салаатын—тыа хаһайыстыба-тын кадрдарынан хааччылыга болломто куруутун уурулар. Бу салаага кэли иһин сылга 37 үрдүк уонна 112 орто үө-рэхтээх специалисттар кэллилэр. Билгитин кинилэр ахсааннара 255 кыһаах тийдэ. Эдэр спе-циалистэри бэрээдэһин, олох-суган үлэлиитин, дуоһабардаһан үөрөттэри ситэсэ суох. Магна «Чурапчы» совхоз салаатыга (Михайлов Н. Г., Саргыдаев А. Р.) ордуу көһүүнүн ыһ-ыманнаар. Итилер түмүктэри-гэр хаһайыстыбалар анал үө-рэхтээх специалисттарынан то-лору хааччыла илтигэр. Отде-леннелар 14 управляющайда-рыттан 8-на тыа хаһайысты-батын специалисттара, кинилэр-гэр 2-тэ өрө үрдүк үөрэхтээх 46 биргэдииннэрдэригэр специа-лиһа 30, үрдүк үөрэхтээсэ 5 эрэ. Балаһыанна маннага ааспыт оройуоннаабы партийнай кон-ференцияга снэрдээх критика-га турбута. Оттон балаһыанна коммөтөһөр партия райкомун тэрийэр отдела (Адамов Г. И.), агропромисленнай холбоһук (Шадрин А. А.) уонна совхоз-тар парткомнара быһаччы эппитиннэни сүтэллэр уонна ма-ны туоратыга былааннаах үлэни ытыахтаахтар.

Партия оройуоннаабы коми-тета, кини бюрота кадрдар ту-руоруллубут участантарыгар эппитиннэстэрин үрдэттигэ, дьыала иһин ирдэбили улаа-тыннарыга ССКП КК кэлиг-нэ Пленумнарын уураахтары-гар сеп түбэһиннэрэн, үлэни ытыттылар. Ол эрээри үгүс са-лайаччылар олох көрдөбүлүн кытта тэнигэ хаамсан испэттэр. Салаата уонна тэрээһин үлэ-эргэ стилин сабыдыалыттан—уонсай саба бырадан үлэлэ-ринтэн—бөһүөлүннэ сымала-рыттан хорсунуу таахсан, салайыы културатын тархыы-н үрдэтти, дьонго болломтолоох, ону тэиэ ирдэбиллээх, чопчу бөһэ үлэтигэр инициативалаах, саганы, бастыгы производ-ствога уталыһааһа киллэрин-иһин курдук салаааччыга баста-кы маадааах хаачыстыбала-ры илтигэ сатаабааттар. Оттон үгүс үрдүкү хаһайыстыбаннай салаааччылар төттөрүтүн

дьылаа кыайтарма суоһун да-наастааһынна, онуоха сымлах-тары көрдөөһүннэ элбэх бирээ-мэни ытытталар, оттон ыадалы-мэни кыайар суолу көрдөө-һүннэ уонна тобулууга бириэмэ-ордоруумматтар, толкуйдуу уонна үлэ стилин олохтуу са-улаабааттар. Бу туһунан партия райкомун бюротугар, пленум-нарыгар септөөх кэспетинилэр оһуһуллубуттара, ону олоххо киллэргэсэ уолдыаста. Партия райкома иһиникетин производ-ство тутаах учаастактарыгар коммунистэри таһаарыыга, коммунист-салаааччылар хо-дөбүрдээх үлэлэрин ситиһиннэ былааннаах уонна ирдэбиллээх үлэни тэрийиэхтээх.

Ааспыт конференцияга, пле-нумнарга, активе мунньахтары-гар—кнпрбит критическай эппитиннэ олоххо киллэриннэ кырата суох үлэ ытытылына. Коммунистар мунньахтарга кнпрбит критическай эппити-лэр, балчэһэһиннэри сүрүннээн тоолулар.

Съезд киннэһэ отчуоттуур-быыбардыр хампааньа делов-ной быһыыга-майыга уонна үрдүк политическай таһымга барда. Мунньахтарга комму-нистар 96,6 бырыһыаннара кытынылар, 289 кыһа тий-лэ, ол иһин 135-нэ рабо-чайдар. Отчуоттуур дакылаат-тары дүүллэһиннэ кытыбыт коммунистар 143 араас өрүт-тээх критическай эппитлэри, балчэһэһиннэри оһордулар. Сага, быыбардаммыт актив, бүтүн быыбарданар партия райкома кнпрбит критическай эппитлэри, балчэһэһиннэри олоххо киллэриннэ халба-наа баһаа хааччылаахтаахтар.

Отчуоттуур кэм устата ма-гнайы сүһүөх партийнай тэрил-тэлэри салайыны тупсарыга ССКП райкома сүрүн боллом-тотун уураа үлэстэсэ. Партий-най тэрилтэлэр секретардарын былааннаахтык райком бюро-тугар отчуоттатын, сылга 2—3-тэн итэһэсэ суох секретардар семинарлара, үлэ тустаах ха-һысхаларынан научнай-прати-ческай конференциялар ыты-тытылылар. Оройуон кинин сорох партийнай тэрилтэлэри-гэр үлэ былаанын оноруу, мун-ньахтары ытыты практикатын түмэни бары партийнай тэри-лэлэргэ таратан дүүллэһи-линнэ. Мнэстэсэ райком аппа-ратын үлэнигэр партийнай тэ-рийэр, партийнай политичес-кай үлэ болпуруостарыгар кө-мөлөһөдлөр. Кэлэр өттүгэр партийнай тэрилтэлэри былаан-наахтык салайыыга, кини кө-дүүбүн үрдэттигэ райком от-деллара системалаахтык, өсөө эрчимнээхтик, инициативалаах-тык үлэлээх тустаахтар.

Отчуоттуур кэм устата 10 пленум, 46 бюро мунньахтара ытытылылар. Райком бюро-тугар 526, ол иһин 23 бы-лааннаммыт бюрова 34 болпу-руос көрүлүнэ. Хонтуруолга ытыдыбыт 126 болпуруостар-тан 39-на туолла, 28 болдох-торо уһатылына, 59-на толо-рууга сымдылар.

ССКП КК муус устардаабы (1984 с.), партия уобаластаабы, оройуоннаабы комитеттарын III пленумнарын уураахтарынан салайтаран паролнай депута-тар Советтарын үлэлэрин сал-гыы тупсарыга кырата суох үлэ барда. Советтар исполко-нара кадр өттүнэн бөдөрөтүү-лэр.

Ол эрээри, отчуоттуур-быы-бардыр партийнай мунньах-тарга ыһылыбытын курдук, оройуон Советтарын үлэлэри-гэр бөччүмнээх итэстэр би-лигин даһаны элбэхтэр. Отчуот-туур кэмгэ сессияларга сель-скай Советтар депутаттарын 76,4 бырыһыаннара өрө ыһ-

тынна. Бастааһаннай комиссия-лар үлэлэргэ системалаахтык контуруолламмыт. Быыбар-дааччылар наказырын толоруу, быһаарылар туолууларын та-рийин уонна контуруоллааһын ситэсэ суох.

Народнай контуруол оро-йуоннаабы комитета (Филиппов А. Е.) ССРС-ка народнай кон-туруол үлэни туһунан Со-куонга тарарыан контуруол-луур үлэни балачча сэрэхсий-тэ. Ол эрээри контуруол мнэ-сэтээсэ группалара уонна пос-татара үлэ технологията харты-на суох тутуһуллубутун хаач-чылыыга, саганы, бастыгы опыты киллэриннэ, көмчилэ-һин режимин норуот хаһа-аыстыбатын бары салаалары-гар олохтоһуунна, норуот ба-с билгитигэр хаһайыныны, ы-һыаны иһитигэ ытытар үлэ-лиир түмүгэ кыра. Туруорулар ирдэбиллэр народнай контуруол бары сүһүөхтэринэн толорул-дуох тустаахтар.

ЫВСЛКС райкомун үлэтигэр үтүө итэстэр бааллар. Сорох комсомольскай тэрилтэлэр то-лору кыахтарыннан, инициати-валаахтык үлэстээбэттэр, ком-сомолеттар уонна ыччаттар производстводо оруоллара көр-дөбүлгэ эппиттээбэт. Ис-союз-най үлэсэ итэстэр үгүстэр. Ол үрдүнэн ЫВСЛКС райко-ма (Хонтонов Н. Н.) комсо-мольскай тэрилтэлэри сала-йыыга көтүмэх, мнэстэсэ көмө-то кыра. Ити туһунан отчуот-туур-быыбардыр партийнай, комсомольскай мунньахтарга снэрдээх критикалар кнпрди-лэр. ССКП райкома, партий-най тэрилтэлэр, ЫВСЛКС рай-нома онгон бөһүөлэри үлэлэри-гэр септөөх түмүктэри оһос-туохтаахтар.

Оройуон 94 профсоюзнай, 20 цеховой профсоюзнай ко-митеттарын үлэлэригэр элбэх итэстэр уонна көтүтүүлэр бааллар. Социалистическай куо-талаһы түмүктэри таһаарыы-га, кыаһылаахтары бэлэ-тэһиннэ бытаарылар таһа-рылаллар, көрдөрөн уонна тыһынан агитация биллэр сэр-гэхсийиннэ наадылар. Ула-тэһэһиннэригэр туһунан Сокуону олоххо киллэриннэ былааннаах үлэ ытытылыбат. Саганы, бастыгы олоххо киллэриннэ профсоюзнай комитеттар са-лай-тарийэр үлэсэ кытыбаттар, оройуон рационализатордарын үлэсэ дьаалатынан устар. Сов-хозтарга, предприятиеларга коллективнай дуоһабардар оруоллара ситэсэ суох. Бу итэстэри туоратыга партия райкома Советтарга, комсо-молга, профсоюзтарга уонна народнай контуруолга үлэлиир 400 коммунисттарыгар тирээк-риэхтээх, кинилэр ити тэри-лэлэргэ оруоллара үрдүүрүн ситиһиэхтээх.

Сорох сэмэй ситиһиннэри тэиэ элбэх итэстэр, көккэ өсөө да кыалла илик болпу-руостар, уһун кэмгэ соһулла сымдар быһаарылаахтаах проблемалар бааллар. Олору ССКП КК муус устардаабы, алтыннытаабы (1985 с.) Пле-нумнарын үрдүн көрдөбүлэ-ригэр сеп түбэһиннэрэн крити-ческэйдин, принципиальнайды-н ырытыы, ССКП Программатин сага редакциятын, партия Ус-таабыгар уларытымылар, дойд-сайдимытын Сүрүн туһайыла-рын бырайыактарын дүүллэ-линнэ бөһэ салаатын атаста-һыы, оройуон хаһайыстыба-най уонна культурнай тутуутун уочараттаах соруктарын быһа-арыга хас бирдии үлэти, са-лайаччы, коммунист эппити-нэни үрдэтэн ирдэбили күүһү-дүү партийнай тэрилтэ сүрүн соруга.

Редактор
Н. Е. МАКАРОВ.

БИНИГИ ААДЫРЫСЫТ: почтовой индекс 678700. Чурапчы с.
Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор—21-332, отделлар—
21-265, уопсай 21-505.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского
райкома КПСС и районного Совета народных депутатов
Якутской АССР.